

Sygn. akt III RC 226/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Anna Nowosielska

Protokolant : sekr. sąd. Małgorzata Baur

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2017 roku w Elblągu , na rozprawie

sprawy z powództwa W. J.

przeciwko G. J.

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego

I . umarza postępowanie w zakresie żądania za okres do dnia 07 września 2017 roku ;

II . oddala powództwo w pozostałej części .

Sygn. akt III RC 226/17

UZASADNIENIE

Powód W. J. w pozwie , nadanym dnia 07 kwietnia 2017 roku , domagał się uchylenia od miesiąca kwietnia 2017 roku obowiązku alimentacyjnego na rzecz jego żony G. J. , nałożonego na niego wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 czerwca 2014 roku w sprawie o sygn. akt III RC 924/13 w kwocie 350 zł miesięcznie. Uzasadniając powództwo wskazał, że od czasu wskazanego rozstrzygnięcia jego sytuacja finansowa, materialna i zdrowotna znacznie pogorszyła się. Od około trzech lat korzysta ze świadczeń otrzymywanych z pomocy opieki społecznej. Jest osobą bezrobotną, poszukującą pracy. Ze względu na wiek (62 lata) oraz przewlekłe schorzenia wymagające systematycznego leczenia ma trudności ze znalezieniem pracy. Z kolei pozwana uzyskuje stałe świadczenie rentowe. W związku z tym to on powinien otrzymać wsparcie finansowe od małżonki .

Pozwana G. J. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa. Uzasadniając swoje stanowisko , podała, że powód nie chce podjąć stałego, rejestrowanego zatrudnienia i nie czyni starań w tym kierunku – zatem nie wykorzystuje lub ogranicza swoje możliwości zarobkowe . Pracuje natomiast bez rejestracji jako malarz uzyskując z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 1.000 zł. Ponadto zauważyła , że powód nie choruje przewlekłe na nic . Argumentowała , że wyprowadziła się ze wspólnie zajmowanego mieszkania, którego mąż nie opłaca. Od tego czasu jej sytuacja finansowa, materialna i zdrowotna uległa znacznemu pogorszeniu. Podniosła, iż mąż został skazany wyrokiem Sądu w Elblągu wydanym w sprawie II K 1028/13 za znęcanie się fizyczne i psychiczne nad nią. Wskazała , że choruje na kilkanaście chorób i do końca życia musi brać leki, których wszystkich nie jest w stanie wykupić. Ma orzeczony stopień niepełnosprawności. W związku z tym z opieki społecznej otrzymuje świadczenie w kwocie 604 zł, które nie jest w stanie zaspokoić jej potrzeb . Podniosła , że powód nie opłaca czynszu mieszkaniowego (ona czyni to w połowie mimo , że nie zamieszkuje w nim) , ubikacji i podatku od nieruchomości . a swoje miesięczne stałe wydatki określiła na kwotę łącznie po około 700 zł , bez uwzględnienia wydatków na wyjazdy do lekarzy specjalistów w G. i E. . Poinformowała, iż nie może wrócić do wspólnego mieszkania stron, gdyż pozwany pije alkohol i pali papierosy.

Na rozprawie w dniu 08 września 2017 roku powód wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego względem G. J. poczynając od dnia 08 września 2017 roku, zaś w pozostałym zakresie cofnął pozew, na co pozwana wyraziła zgodę.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2017 roku, wydanym w przedmiotowej sprawie, oddalono wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. J. i G. J. pozostają w związku małżeńskim, który zawarli w dniu 16 lutego 1980 roku. Z tego związku posiadają dwie pełnoletnie i samodzielne finansowo córki. G. J. posiada też syna ze związku z innym mężczyzną, który również jest pełnoletni i samodzielny.

W 2006 roku strony zgodnie podjęły decyzję o wyjeździe W. J. za granicę w celach zarobkowych z uwagi na fakt, że od wielu lat borykały się z problemami finansowymi, korzystały z pomocy służb opieki społecznej. W. J. część wynagrodzenia za pracę wysyłał żonie na utrzymanie domu i jej samej, dzwonił, przyjeżdżał. G. J. również kilkakrotnie była u męża, przez okres około pół roku pracowała tam bez zarejestrowania. Odmówiła wyjazdu na stałe z uwagi na schorzenia i konieczność podjęcia terapii. Po kilku latach od wyjazdu, W. J. zaczął przysyłać żonie coraz mniejsze kwoty, mimo iż sam osiągał dochód w przeliczeniu na złote polskie w wysokości około 6000 zł miesięcznie. Następnie zaprzestał ich przysyłania, a pozwana wystąpiła z powództwem o zaspokajanie potrzeb rodziny.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt III RC 81/13 zasądzono od W. J. na rzecz G. J., tytułem zaspokajania potrzeb rodziny, kwoty po 2.000 zł miesięcznie, poczynając od dnia 01 listopada 2012 roku, płatne do 10-go dnia każdego miesiąca do rąk G. J. wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat.

W tamtym czasie W. J. w (...) wykonywał pracę w hotelach w charakterze pomocnika kucharza – do 30 września 2012 roku, a następnie pracownika fizycznego. W pierwszym z hoteli zarabiał średnio 1.000 (...) miesięcznie, z czego miał potrącaną zakwaterowanie i wyżywienie w hotelu w kwotach po 180 (...) miesięcznie. W drugim z hoteli był zatrudniony od 01 października 2012 roku do 07 lipca 2013 roku, a jego zarobki kształtowały się na poziomie 800 (...) miesięcznie, przy czym kwotę 205 (...) miał potrącaną za pokój, nadto wyżywienie zapewniał sobie sam (w czasie wykonywania zatrudnienia od marca 2013 roku do czerwca 2013 roku, powód uzyskiwał dochody 633,52 – (...),95 funtów miesięcznie, średnio po około 893 funty miesięcznie).

Z kolei G. J. przeszła zawał mięśnia sercowego, miała wykonane dwie operacje na sercu, wstawiono jej dwa stenty, miała skazę krwotoczną, uszkodzoną wątrobę i żołądek, leczyła się u chirurga naczyniowego, kardiologa, hematologa, zarówno w E. jak i w G.. Przyjmowała na stałe wiele leków, wymagała preparatów witaminowych i specjalistycznej diety. Została zaliczona do I grupy niepełnosprawności i otrzymywała zasiłek z Ośrodka Pomocy (...) w P. w kwocie 324 zł miesięcznie oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie. Nie otrzymała renty z ZUS z uwagi na brak uprawnień (przez wiele lat pozostawała bez zatrudnienia). Na swoje utrzymanie przeznaczała miesięcznie kwoty po 1890 złotych, w tym na: wyżywienie – 400 zł, środki czystości – 150 zł, zakup odzieży i obuwia – 200 zł, leki – 400 zł, składka (...) – 100 zł. Wydatki mieszkaniowe ponosiła łącznie w kwocie około 400 zł.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 czerwca 2016 roku w sprawie o syn. akt III RC 924/13 w sprawie o uchylenie obowiązku alimentacyjnego, ewentualnie o obniżenie alimentów wywiezionej przez powoda, zasądzono od W. J. na rzecz G. J., tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, kwoty w zmniejszonej wysokości po 1.500 zł miesięcznie, poczynając od dnia 24 kwietnia 2013 roku do dnia 22 lipca 2013 roku oraz po 350 zł miesięcznie, poczynając od dnia 23 lipca 2013 roku, płatne na dotychczasowych warunkach płatności do rąk pozwanej G. J., wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat, w miejsce dotychczasowych świadczeń zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt III RC 81/13 w kwotach po 2.000 zł miesięcznie.

W tamtym czasie W. J. przebywał na stałe w kraju. Powrócił do Polski w dniu 13 lipca 2013 roku (po utracie zatrudnienia z dniem 07 lipca 2013 roku – z uwagi na wypowiedzenie pracodawcy ze względu na niesatysfakcjonujące pracodawcę wykonywanie obowiązków pracowniczych przez W. J.), zamieszkał w mieszkaniu o powierzchni około 30 metrów kwadratowych, stanowiącym własność wspólną małżonków G. i W. J. , położonym przy ulicy (...) w P.. Nie ponosił opłat mieszkaniowych. W dniu 27 listopada 2013 roku przed Sądem Rejonowym w Elblągu w sprawie o sygn. akt II K 1028/13 zapadł wyrok nakazowy , w którym W. J. uznano za winnego popełnienia czynu kwalifikowanego jako występki z art. 207 § 1 k.k. tj. , iż w okresie od 13 lipca 2013 roku do 03 października 2013 roku znęcał się psychicznie i fizycznie nad żoną G. J. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury, w trakcie których ubliżał jej słowami wulgarnymi, poniżał, niepokoił, groził pobiciem, pozbawieniem życia, wyganiał z domu, popychał, szarpał za odzież i włosy oraz uderzał rękoma po całym ciele i za to skazano na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania w tym okresie nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, wskazanej przez Sąd, w wymiarze po 20 godzin w stosunku miesięcznym. Nadto został zobowiązany do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu oraz do powstrzymywania się od wszczynania awantur domowych. W dniu 09 grudnia 2013 roku W. J. wniósł sprzeciw od wyroku nakazowego, a następnie na rozprawie głównej w dniu 04 lutego 2014 roku cofnął go. Z uwagi na powyższe wyrok nakazowy z dnia 27 listopada 2013 roku został uznany za prawomocny z dniem 04 lutego 2014 roku.

Od dnia 23 lipca 2013 roku W. J. był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w E. Filia w P. jako bezrobotny. Przyznano mu prawo do zasiłku od dnia 31 lipca 2013 roku na okres 12 miesięcy, w wysokości przez pierwsze 3 miesiące 988,40 zł brutto miesięcznie, natomiast przez kolejne miesiące w wysokości 776,10 zł brutto miesięcznie. W okresie od 31 lipca 2013 roku do 30 listopada 2013 roku otrzymał zasiłek w następujących miesięcznych kwotach netto: za dzień 31 lipca 2013 r. – 33 zł, za sierpień 2013 r. – 844,44 zł, za wrzesień 2013 r. – 844,44 zł, za październik 2013 r. – 864,92 zł, za listopad 2013 r. – 673,25 zł. W następnych miesiącach powód otrzymywał zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 673,25 zł miesięcznie netto, który był obciążony zajęciem komorniczym i po potrąceniu 60% w kwocie 403,95 zł , pozostawała mu do wypłaty kwota 269,30 zł miesięcznie (w dniu 28 października 2013 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Elblągu S. M. na wniosek G. J. wszczął przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne co do alimentów zaległych na rzecz wierzyciela w kwocie 24.000 zł wraz z odsetkami w kwocie 1.532,94 zł naliczonymi do dnia 22 października 2013 roku oraz do alimentów bieżących w kwocie 2.000 zł od miesiąca listopada 2013 roku. Zajęcie skierował do zasiłku dla bezrobotnych wypłacanego W. J. przez Powiatowy Urząd Pracy w E.. Na dzień 16 grudnia 2013 roku zaległość na rzecz wierzycielki stanowiła kwotę 27.945,13 zł zaś odsetki kwotę 39,81 zł). Na okres od dnia 01 września 2013 roku do 30 września 2013 roku, a następnie od 01 października 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku W. J. został przyznany zasiłek okresowy z (...) w P. w kwocie 271 złotych miesięcznie. Otrzymywał też dodatek mieszkaniowy w kwocie 114,21 zł na okres od 01 kwietnia 2014 roku do 30 września 2014 roku. Miał również przyznany zasiłek okresowy w kwocie 79,25 zł miesięcznie od dnia 01 maja 2014 roku do 30 września 2014 roku oraz świadczenie pieniężne na zakup żywności w kwocie po 40 zł miesięcznie od dnia 01 maja 2014 roku do 30 czerwca 2014 roku. W. J. leczył się na nerwicę żołądka od lipca 2013 roku. Na stałe przyjmował leki, których koszt miesięczny wynosił 40 zł , ponadto palił papierosy, na które miesięcznie przeznaczal kwotę około 50 zł.

Z kolei pozwana G. J. od września 2013 roku opuściła wspólne mieszkanie z uwagi na konflikt z mężem i zamieszkała u córki I. J. w jej mieszkaniu , położonym w P. przy ul. (...). Nadal była osobą niepełnosprawną, miała orzeczonego znaczny stopień niepełnosprawności, została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Pozostawała pod stałą kontrolą poradni kardiologicznej. Kilka razy w miesiącu jeździła również do poradni hematologicznej do G.. Utrzymywała się z zasiłku wypłacanego jej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy (...) w P. w kwotach po 442 złotych miesięcznie , przyznanego na okres od 01 marca 2014 roku do 31 marca 2016 roku , poprzednio otrzymywała go w kwocie po 389 zł miesięcznie w miesiącu lutym 2013 roku i od 01 sierpnia 2013 roku do 28 lutego 2014 roku (w okresie od dnia 01 marca 2013 roku do 31 lipca 2013 roku otrzymywała go w kwocie po 274,14 zł miesięcznie) , oraz zasiłku pielęgnacyjnego w kwocie 153 zł miesięcznie przyznanego na okres od dnia 01 lutego 2013 roku do 28 lutego 2014 roku. Nadto korzystała z pomocy finansowej swojej matki. Na okres od dnia 01 lutego 2013 roku do 31 lipca 2013 roku miała przyznany dodatek mieszkaniowy w wysokości 114,26 zł miesięcznie. G. J. ponosiła następujące wydatki miesięczne: czynsz 130,57 zł, woda i ścieki 8,63 zł, wywóz odpadów 9,54 zł, energia elektryczna 100 zł, telefon na kartę 50 zł, leki 180 zł, dojazdy

do lekarzy do G. i E. 200 zł, środki czystości 50 zł, odzież 150 zł, gaz 60 zł, składka (...) 46,60 zł, telewizja 39,54 zł, wyżywienie 250 zł. Podatek od nieruchomości na rok 2013 roku ustalony na łączną kwotę 29 zł został przez nią opłacony w dniu 05 marca 2013 roku. Opłacała również składki ubezpieczenia za powoda w kwotach po 40,80 zł kwartalnie. Miesięczne wydatki G. J. kształtowały się na poziomie około 1.274,88 zł. Na mieszkaniu wspólnym jej i męża na dzień 07 lutego 2014 roku ciążyły zaległości czynszowe w kwocie 410,70 zł.

Obecnie W. J. liczy 62 lata, nadal zamieszkuje we wspólnym mieszkaniu stron, położonym przy ulicy (...) w P., na którym na dzień 31 sierpnia 2017 roku ciążyły zaległości czynszowe w kwocie 944,20 zł (opłata mieszkaniowa wynosi 140,76 zł miesięcznie). Powód nadal nie ponosi opłat mieszkaniowych i za ubikację. Ponosi wydatki na żywność w kwocie około 250 zł miesięcznie i na środki czystości w kwocie 50 zł miesięcznie. Ostatnio pracował na umowę o pracę od kwietnia 2014 roku przez trzy miesiące w Urzędzie Gminy na stanowisku robotnika gospodarczego. Od dnia 21 lipca 2015 roku W. J. zarejestrowany jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w E. Filii w P. jako bezrobotny. Nie posiada prawa do zasiłku. Na okres od dnia 01 maja 2017 roku do dnia 30 września 2017 roku miał przyznany zasiłek okresowy w kwocie po 317 zł miesięcznie. Aktualnie korzysta z pomocy finansowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w P. z powodu bezrobocia oraz nadal z pomocy rodziny. W okresie od kwietnia 2017 roku do września 2017 roku podejmował się prac dorywczych przy wyrębie drzewa w lesie. Za powyższą pracę otrzymał opał na zimę. Aktualnie pracuje nadal okazjonalnie przy wyrębie drewna. W. J. otrzymuje zasiłek celowy w kwocie po 317 zł miesięcznie. Powód kontynuuje leczenie nerwicy żołądka, nadto leczył się na świerzb. Obecnie nie chodzi na wizyty lekarskie w sprawie leczenia tego ostatniego schorzenia. Nie występował z wnioskiem o wydanie jemu orzeczenia o niepełnosprawności, jak też o świadczenie rentowe. Pozostaje pod opieką lekarza rodzinnego, do którego uczęszcza stosownie do potrzeb. Nadal nie płaci świadczeń tytułem zaspokajania potrzeb rodziny na rzecz małżonki. Na dzień 23 marca 2017 roku posiadał zaległości z tego tytułu na kwotę 29.690,03 zł oraz na kwotę 2.819,11 zł tytułem odsetek (Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Elblągu S. M. nadal prowadzi przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. akt KMP 30/13, które pozostaje nieskuteczne). Powód spożywa alkohol, pali papierosy. Pozostaje w konfliktowych relacjach z córką I. J., u której pozwana zamieszkiwała dotychczas.

Z kolei pozwana G. J. liczy 58 lat. Od kilku tygodni zamieszkuje razem mężem w ich wspólnym mieszkaniu. Nadal pozostaje osobą niepełnosprawną, ma orzeczone umiarkowany stopień niepełnosprawności do dnia 30 kwietnia 2018 roku. Dotychczas, do dnia wydania orzeczenia o wyższym stopniu niepełnosprawności, tj. do dnia 19 kwietnia 2016 roku, pobierała zasiłek pielęgnacyjny. Ma liczne schorzenia (organiczne zaburzenia urojeniowe i nastroju, niedoczynność tarczycy, nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu 2, gastropatię rumieniową, jest obserwowana w kierunku choroby tkanki łącznej). Była wielokrotnie hospitalizowana na różnych oddziałach w szpitalach. Aktualnie oczekuje na operacje obu oczu. Nadal jeździ na wizyty lekarskie do G. i E. razem ze córką. Dojeżdżają autobusem. Utrzymuje się z zasiłku stałego wypłacanego jej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy (...) w P. w kwotach po 604 złotych miesięcznie, przyznanego na okres od 01 kwietnia 2016 roku do 30 kwietnia 2018 roku. Pozwana ponosi 1/2 opłat za wspólne mieszkanie stron w kwocie 70,36 zł z tytułu czynszu oraz opłaty za ubikację w kwocie 9,50 zł miesięcznie. Na swoje utrzymanie przeznaczają miesięcznie następujące kwoty: ubezpieczenie w (...) - 46,60 zł, telefon komórkowy - 50 zł, zakup leków - 150 zł średnio, wyżywienie (dieta cukrzycowa) - 250 zł, środki czystości - 50 zł, zakup odzieży - 50 zł, podatek od nieruchomości - rocznie 29 zł. Dodatkowo ponosi koszty wyjazdów do lekarzy do G.. W dotychczasowym miejscu zamieszkania - u córki I. J. - wobec pozwanej G. J. opieka społeczna nie podejmowała żadnych interwencji. Pozwana pali papierosy.

Strony pozostają w konfliktowych relacjach, obecnie nie toczy się pomiędzy nimi sprawa o rozwód ani o separację.

Powiatowy Urząd Pracy w E. Filia w P. w ciągu ostatnich 12 miesięcy dysponował licznymi ofertami pracy na stanowisku sprzedawcy ze stopniem niepełnosprawności oraz na stanowisku malarz i pracownik fizyczny. Oferowane wynagrodzenie wskazane było na kwoty od 930 zł miesięcznie do 3.000 zł miesięcznie, w tym na stanowisku malarza od 1.850 zł miesięcznie do 2.500 zł miesięcznie.

(dowód: informacje, zaświadczenia, spis kosztów utrzymania, decyzje, faktury k. 11-22, 33, 45-50, 52-67, 69-91, 115-127, 129-130, 144, 149-159, 163-166, 169, koperty k. 131, 172, częściowo zeznania powoda W. J.: protokół z

rozprawy z dnia 15 listopada 2017 roku , zapisany na płycie umieszczonej w kopercie na k.197 , w czasie 00:48:56 – 01:04:00 , protokół skrócony k.194 – 195 , w zw. z protokołem z rozprawy z dnia 15 listopada 2017 roku , zapisanym na płycie umieszczonej w kopercie na k.197 , w czasie 00:05:27 – 00:06:54 , protokół skrócony k.192 , w zw. z k. 133-134, częściowo zeznania pozwanej G. J. : protokół z rozprawy z dnia 15 listopada 2017 roku , zapisany na płycie umieszczonej w kopercie na k.197 , w czasie 01:04:00 – 01:16:43 , protokół skrócony k.195 , w zw. z k. 133-134 , zeznania świadków: W. L. : protokół z rozprawy z dnia 15 listopada 2017 roku , zapisany na płycie umieszczonej w kopercie na k.197 , w czasie 00: 11:29 – 00:23:15 , protokół skrócony k.192 – 193 , E. J. : protokół z rozprawy z dnia 15 listopada 2017 roku , zapisany na płycie umieszczonej w kopercie na k.197 , w czasie 00:24:13 – 00:41:37 , protokół skrócony k.193 – 194 , J. K. : protokół z rozprawy z dnia 15 listopada 2017 roku , zapisany na płycie umieszczonej w kopercie na k.197 , w czasie 00:42:13 – 00:47:39 , protokół skrócony k.194 , dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Elblągu S. M. o sygn. Kmp 30/13 , dokumenty zgromadzone w aktach spraw Sądu Rejonowego w Elblągu o sygn. III RC 81/13 i III RC 924/13).

Sąd zważył, co następuje:

Dokonując ustaleń faktycznych, Sąd oparł się na zebranych w sprawie dokumentach w postaci informacji, zaświadczeń, spisu kosztów utrzymania, decyzji, faktur, ich autentyczność nie budziła bowiem wątpliwości , nie była także kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd przyznał również zeznaniom świadków i częściowo stronom walor wiarygodności z uwagi na ich spójność, logikę i zbieżność z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Sąd nie uznał za wiarygodnych zeznań powoda w części dotyczącej ponoszenia przez niego w całości opłat za mieszkanie , spożywania alkoholu oraz uczęszczania do lekarza rodzinnego raz w miesiącu z uwagi na sprzeczność z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w przedmiotowej sprawie. Z tych samych powodów nie dał także wiary zeznaniom pozwanej, iż nie pali papierosów .

Zgodnie z treścią przepisów art. 27 krio i nast., oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Wskazany przepis konkretyzuje wyrażony w art. 23 krio obowiązek małżonków wzajemnej pomocy i współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli. Obowiązek wzajemnej pomocy obejmuje wszelkie czynności faktyczne małżonka wspierające współmałżonka w wykonywaniu przez niego jego praw i obowiązków wynikających z małżeństwa, obejmuje też wsparcie moralne małżonka. Dotyczy zarówno zwykłych czynności w gospodarstwie domowym , jak i pomocy w sytuacjach wyjątkowych , np. w razie choroby. Pomoc może przybrać postać bądź świadczenia pieniężnego bądź osobistego – w zależności od okoliczności. Zauważyć wypada, że w razie separacji faktycznej dla zakresu obowiązku wzajemnej pomocy ma znaczenie, czy zerwanie pożycia nastąpiło z winy jednego z małżonków, ich obojga czy też z przyczyn od nich nie zawinionych. Celem spoczywającego na małżonkach obowiązku przewidzianego w przepisie art. 27 krio jest zapewnienie środków materialnych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie rodziny jako całości oraz zaspokojenie uzasadnionych potrzeb poszczególnych jej członków przy zachowaniu zasady równej stopy życiowej . Cel ten jest realizowany zgodnie z zasadą równości praw i obowiązków małżonków. Obowiązek małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny powstaje z chwilą zawarcia małżeństwa i gaśnie z chwilą jego ustania lub unieważnienia. Istnieje niezależnie od ustroju majątkowego obowiązującego małżonków i od składu rodziny. Potrzeby rodziny to wspólne potrzeby całej grupy rodzinnej (np. mieszkanie) oraz potrzeby indywidualne poszczególnych jej członków (np. wyżywienie, odzież). Zakres obowiązku małżonków przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny wyznaczają ich siły, tzn. możliwości wypełnienia obowiązku wynikające ze stanu fizycznego i psychicznego każdego z małżonków oraz możliwości zarobkowe i majątkowe każdego z nich . Należy przy tym stwierdzić , iż pojęcie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz pojęcie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, pozostają ze sobą we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują , w szczególności przy ustalaniu wysokości alimentów przez Sąd. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu – odpowiednio do jego wieku i uzdolnień – prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskiwałby przy

pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dla określenia zakresu obowiązku małżonków właściwa jest reguła, według której stopa życiowa wszystkich członków rodziny powinna być w zasadzie równa. Separacja faktyczna małżonków nie powinna wywierać ujemnego wpływu na możliwość zaspokajania ich potrzeb (według równej stopy życiowej wszystkich członków rodziny). Przesłanką do nałożenia na jednego z małżonków obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny wynikającą z art. 27 k.r.o. nie jest „niedostatek uprawnionego” lecz zapewnienie równej stopy życiowej dla wszystkich członków rodziny. Tak między innymi w uchwale z dnia 13 października 1976 roku (sygn. III CZP 49/76, opublikowanej w LEX nr 7855), którą Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę podzielił, Sąd Najwyższy uznał, że małżonkowi przysługuje "roszczenie do współmałżonka na podstawie art. 27 krio o zaspokojenie swych potrzeb w zakresie odpowiadającym zasadzie równej stopy życiowej małżonków" (także uchwała Sądu Najwyższego z dnia 07 czerwca 1972 roku, podjęta w sprawie o sygn. akt III CZP 43/72, opublikowana w LEX nr 1426). Należy podkreślić, iż obowiązek alimentacyjny powoda, wyprzedza obowiązek alimentacyjny krewnych pozwanej, w tym jej dzieci. Ponadto przepis art. 138 krio stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Zauważyć należy, że pierwotne ustalenie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej nastąpiło w wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 24 kwietnia 2013 roku, który następnie został zmieniony wyrokiem z dnia 18 czerwca 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III RC 924/13 (prawomocnym od dnia 27 listopada 2014 roku). Przedmiotowa sprawa miała na celu zbadanie, czy od czasu poprzedniego rozstrzygnięcia nastąpiły zmiany, skutkujące uznaniem, że winno nastąpić uchylenie (zgodnie z pozwem) obowiązku alimentacyjnego W. J. wobec G. J..

Na wstępie należy zauważyć, że strony od wielu lat borykały się z problemami finansowymi, czego konsekwencją było korzystanie przez nie z pomocy społecznej (co ma miejsce do dzisiaj) i okresowy wyjazd powoda poza granice kraju. W ocenie Sądu, od czasu wydania orzeczenia w poprzedniej sprawie o sygn. akt III RC 924/13, w sytuacji materialnej stron nie zaszły zmiany istotne, skutkujące koniecznością wydania orzeczenia reformatoryjnego i uchyleniem obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej.

G. J. pozostaje nadal osobą przewlekle chorą, istnieje konieczność zażywania przez nią na stałe leków oraz stałej kontroli u lekarzy w G. i E., co związane jest z wydatkami i dojazdami do lekarzy w towarzystwie córki I. J. (bowiem w tym przedmiocie na pomoc powoda nie może liczyć). Ponadto, nawet w czasie okresowego opuszczenia wspólnego mieszkania stron, nadal ponosiła połowę opłat za mieszkanie, w sytuacji, kiedy powód uchylał się od wypełniania tego rodzaju obowiązków. Obecnie powód – mimo, że przebywał do niedawna sam we wskazanym lokalu – nie opłacał i wciąż nie opłaca należności z tym związanych. G. J. na rozprawie w dniu 15 listopada 2017 roku podała, że obecnie zamieszkuje razem z mężem W. J. w ich mieszkaniu. Bez wątplenia, w obecnym stanie zdrowia, pozwana nie jest w stanie podjąć pracy zarobkowej w pełnym wymiarze godzin i osiągać dochodów porównywalnych do potencjalnie możliwych do osiągnięcia zarobków powoda. Nadto, dochody przez nią uzyskiwane z opieki społecznej w formie zasiłku stałego w kwocie 604 zł miesięcznie (poprzednio otrzymywała zasiłki stały i pielęgnacyjny w łącznej kwocie 595 zł miesięcznie, a zatem miała do dyspozycji środki w niższej kwocie – różnica 9 zł miesięcznie) nie są w stanie zaspokoić jej usprawiedliwionych potrzeb. W tym zakresie potrzeby te winien zaspokoić powód. Wysokość tego zaspokojenia uzależniona jest od aktualnej stopy życiowej stron i możliwości zarobkowych powoda, które są określone oferowanym wynagrodzeniem przez pracodawców (w tym przedmiocie posiłkowano się ofertami pracy z urzędu pracy). Powód winien wciąż alimentować żonę i z tego obowiązku może uwolnić się przez wykazanie braku środków (braku możliwości podjęcia zatrudnienia) lub posiadania środków przez pozwaną. W. J. nie wykazał tych przesłanek, bowiem jeśli chodzi o drugą z nich - ma możliwość podjęcia zatrudnienia (zeznawał, że podejmował pracę jako pracownik fizyczny oraz pracę bez rejestracji przy wyrębie drewna, gdzie nadal pracuje bez rejestracji). Dopóki bowiem małżonkowie pozostają w związku małżeńskim, to trwa ich obowiązek wzajemnej pomocy (w tym finansowej). W. J. podnosił argumenty dotyczące zaawansowanego wieku i niechęci pracodawców do jego zatrudnienia z jednej strony, zaś z drugiej nie zaprzeczał, że taką pracę wykonuje (pomalował członkowi rodziny mieszkanie, pracował przy wycince w lesie), przy podnoszeniu argumentacji dotyczącej chorób na które cierpi. W tym ostatnim temacie wypada podnieść, że powód nie legitymuje się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, czy też decyzją o niemożności podejmowania zatrudnienia. Mimo jego zeznań o comiesięcznych wizytach, W. J. do poradni, gdzie przyjmuje jego

lekarz rodzinny, zgłosił się po razie w 2014 roku i 2015 roku , po 4 razy w 2016 roku oraz w 2017 roku , co nie pozwala na przyjęcie o niemożności podjęcia zatrudnienia z uwagi na stan zdrowia i częste korzystanie z pomocy lekarskiej .

Należy również zaakcentować , że samo formalne zapisanie na listę osób bezrobotnych nie zwalnia takich osób (w tym i powoda) z obowiązku aktywnego poszukiwania zatrudnienia . Nadto , spośród ofert pracy , będących w gestii PUP w E. Filii w P. nie wynika , aby nie było takowych dla osób z kwalifikacjami powoda .

Podkreślić należy, iż pozwana – poza świadczeniami otrzymywanymi z opieki społecznej - nie posiada żadnych źródeł utrzymania. Ponadto jej możliwości podjęcia pracy są ograniczone z racji orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz wielu schorzeń , na które cierpi . Z kolei powód , od czasu powrotu do Polski , pracował na umowy o pracę tylko przez krótki okres czasu, następnie podejmował się prac bez rejestracji (ostatnio przy wyrębie lasu bez rejestracji) Obecnie W. J. pobiera zasiłek celowy w kwocie 317 zł miesięcznie (poprzednio otrzymywał zasiłek stały i okresowy w łącznej kwocie 350,25 zł miesięcznie). Powyższe dochody z opieki społecznej nie stanowią jednak o jego możliwościach zarobkowych. Możliwości zarobkowe powoda zostały określone ofertami pracy będącymi w gestii PUP w E. Filii P. (k. 149-159). Z powyższych ofert należało wywnioskować, iż jego możliwości zarobkowe w wyuczonym zawodzie - malarza, oscylują w kwotach od 1.850 zł miesięcznie do 2.500 zł miesięcznie. Nadto fakt korzystania z opieki społecznej nie wskazuje, że powód zatrudnienia podjąć nie może, bowiem nie ma stwierdzonej niezdolności do pracy (nie legitymuje się orzeczeniem o niezdolności do pracy i nie występował o wydanie takiego orzeczenia). Poza tym , jak wskazano powyżej , powód obecnie pracuje, lecz bez rejestracji. Zatem posiada on niczym nieograniczone (także względami zdrowotnymi) możliwości zarobkowania na podstawie umowy o pracę lub też na podstawie umowy cywilnoprawnej, nie tylko w kraju, ale też za granicą.

W związku z powyższym, skoro małżonkowie mają prawo do równej stopy życiowej, powód winien wciąż „dokładać się” do utrzymania pozwanej - jego małżonki kwotą po 350 złotych miesięcznie. Ponadto nie bez znaczenia pozostaje i ta okoliczność, że powód nie wspiera żony w jej chorobach, małżonkowie są silnie skonfliktowani, pozwana zarzuca mężowi znęcanie się i alkoholizm, czego konsekwencją jest wyrok skazujący powoda za powyższe.

W świetle powyżej przytoczonych okoliczności Sąd ustalił, iż nie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanej. Tym samym powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu na podstawie powołanych wyżej przepisów .

Ponieważ powód cofnął pozew za okres do dnia 07 września 2017 roku, zaś pozwana G. J. wyraziła zgodę na powyższą czynność procesową i powyższe czynności dyspozytywne stron - w ocenie Sądu - nie były sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego ani nie zmierzały do obejścia prawa , na podstawie przepisów art. 203 kpc w zw. z art. 355 kpc , w tym zakresie umorzono postępowanie (punkt I wyroku).